

**Oddělení umění středověku ÚDU AV ČR, v.v. i.
pokračuje v cyklu**

**PRAVIDELNÝCH PRACOVNÍCH SETKÁNÍ NAD NOVÝMI I STARŠÍMI
NÁZORY, STANOVISKY, OBJEVY NA POLI UMĚNÍ 9. - POL. 16. STOLETÍ**

STŘEDOVĚK V POHYBU

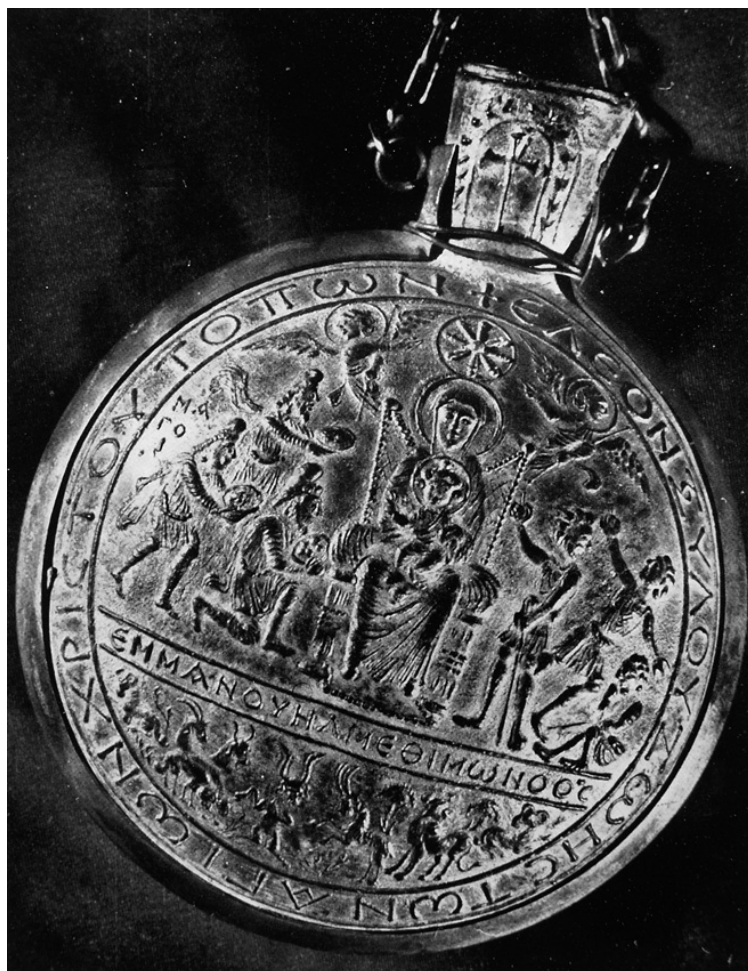
Zveme na sedmnácté setkání cyklu

**v úterý 28. ledna 2014 v 16 hodin, v zasedací síni ÚDU AV ČR,
Husova 4, Praha 1, 1. patro, č. 117**

na téma

Ampullae ze Svaté země a jejich historická paměť

**Hlavní referující: ALŽBĚTA FILIPOVÁ
MU BRNO A UNIVERSITÉ DE LAUSANNE**

Přednáška se zaměří na proměny významu a funkce relikviářů známých jako Ampullae ze Svaté země, a to na konkrétním příkladu sbírky z Monzy. Tyto předměty, jež se dochovaly v největším počtu v severoitalských městech Monza a Bobbio, byly vytvářeny ve Svaté zemi pro potřeby křesťanských poutníků jako osobní nádoby na uchování kontaktních relikvií. Ampullae se ze Svaté země dostávaly do celé Evropy, téměř žádná se nám ale kromě sbírky v Monze a Bobbiu nedochovala. Jsou to lahvičky vyrobené z levného kovu, nemají dobrou životnost a jako osobní jednotlivé předměty se buďto poztrácely nebo roztavily. V Monze je z těchto osobních poutních předmětů na počátku 7. století vytvořena sbírka, darovaná nově vzniklému dómu v tomto městě. Jedná se o dobu langobardské královny Theodelindy, charakterizovanou upevňováním moci Langobardů v severní Itálii a jejich konverzí k ortodoxnímu křesťanství. Z jednotlivých ampulí se zde stává sbírka, která je nejdříve součástí pokladu darovaného královské bazilice, posléze je pravděpodobně uložena do hlavního oltáře, kde jako relikvie v částečném zapomnění přežívá po staletí. V Bobbiu jsou naproti tomu ampullae pohřbeny v sarkofágu se sv. Colombanem, zakladatelem místního kláštera, jehož výstavba byla možná právě díky langobardské královské donaci. Ampullae jsou zde znovuobjeveny až při archeologických vykopávkách na počátku 20. století.

Kromě významu a funkce sbírky z Monzy v kontextu této klíčové epochy langobardského království se přednáška rovněž zaměří na recepci sbírky ampulí v Monze v průběhu staletí, skrze dobové prameny, inventáře a historické spisy, a poukáže na rozdílnost chápání stejných uměleckých předmětů v různých historických momentech.

Alžběta Filipová je doktorandkou Masarykovy Univerzity v co-tutoringu s Université de Lausanne ve Švýcarsku, kde také absolvovala své předchozí studium - kromě roku stráveného na Università La Sapienza v Římě. Její současný výzkum se zaměřuje na uměleckou produkci spojenou s kultem a cirkulací relikvií v Lombardii v raném středověku, a to jak příchozích relikvií (Ampullae ze Svaté země) tak relikvií, které jsou z Lombardie distribuovány zejména do Itálie a Francie. Od září 2012 je členkou Centra raně středověkých studií při Seminárii dějin umění Masarykovy univerzity. Jako doktorandka je také nově (od prosince 2013) účastna ve švýcarském grantovém projektu FNS Ambizione, vedeném Ivanem Folettim, jehož výzkumným záměrem je vztah relikvií, umělecké produkce a etnik v Lombardii od 4. do 9. století.

Obrázek : Ampulla č. 1, recto, Klanění tří králů, konec 6./zač. 7. století, Monza, Museo e Tesoro del Duomo.